

Lahden kaupunki, Rakennus- ja ympäristölupalaakunta, 11.05.2021

Uhkasakon lisäerien tuomitseminen, jätteenkuljetuksen järjestämättömyys

3023/11.03.00.00/2021

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

Ympäristönsuojelutarkastaja Elina Mäkelä, p. 044 416 3872

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

Rakennus- ja ympäristövalvonnan johtaja Kemppainen Mika

Päätösehdotus

Lahden kaupungin rakennus- ja ympäristölupalaakunta

1. määrää [REDACTED] maksamaan Lahden rakennus- ja ympäristölupalaakunnan päätösten 09.04.2019 § 30 ja 04.02.2020 § 9 mukaisesti uhkasakon lisäerät ajalta 1.2.2020 – 9.4.2021 eli yhteensä tuhat viisisataa (1 500) euroa;

2. toteaa, että lisäerät eli sata (100) euroa jokaiselta alkavalta kuukaudelta voidaan jatkossakin tuomita maksettavaksi, kunnes päävelvoite (asuinkiinteistön RN:o [REDACTED] liittäminen järjestettyyn jätteenkuljetukseen seka- ja energiajätteen osalta) tulee täytetyksi.

Perusteluosa

Tiivistelmä

Lahden kaupungin rakennus- ja ympäristölupalautakunta antoi kiinteistön RN:o [REDACTED] ([REDACTED]) asukkaalle ([REDACTED]) päätöksellään 09.04.2019 § 30 määräyksen liittää asuinkiinteistönsä järjestettyyn jätteenkuljetukseen seka- ja energiajätteen osalta 15.5.2019 mennessä (päävelvoite). Lautakunta asetti päävelvoitteen tehosteeksi kiinteistön asukkaalle juoksevan uhkasakon, jonka kiinteänä peruseränä on viisisataa (500) euroa ja lisäeränä on sata (100) euroa jokaiselta alkavalta kuukaudelta velvoitteen laiminlyönnin jatkuessa asetetun määräajan jälkeen. Ennen määräyksen antamista ja uhkasakon asettamista Lahden ympäristöpalvelut oli kehottanut useita kertoja kiinteistön asukasta liittymään järjestettyyn jätteenkuljetukseen seka- ja energiajätteen osalta.

Koska kiinteistöä ei määräyksestä huolimatta liitetty järjestettyyn jätteenkuljetukseen, rakennus- ja ympäristölupalautakunta tuomitsi päätöksellään 04.02.2020 § 9 maksettavaksi asetetun uhkasakon peruserän ja kahdeksan lisäerää. Kiinteistölle ei edelleenkään ole järjestetty jätteenkuljetusta, joten rakennus- ja ympäristölupalautakunnalle esitetään, että juoksevan uhkasakon lisäerät 15 kuukaudelta tuomitaan maksettavaksi.

Aiemmat käsittelyvaiheet

Lahden ympäristöpalvelut on kehottanut 23.7.2018 ja uudelleen 5.10.2018 päivätyissä kirjeissä Lahdessa sijaitsevan kiinteistön RN:o [REDACTED] ([REDACTED]) asukasta [REDACTED] liittymään lakisääteiseen järjestettyyn jätteenkuljetukseen tekemällä sekajätteen ja energiajätteen kuljetuksesta sopimuksen jätteenkuljetusyrityksen kanssa. Lisäksi Lahden ympäristöpalvelut on molemmissa kirjeissä kieltänyt jätteiden hävittämisen polttamalla ja hautaamalla. Kyseessä on vakituiseen asumiseen käytettävä

kiinteistö.

Kiinteistöä ei kehotuksista huolimatta liitetty järjestettyyn jätteenkuljetukseen, minkä vuoksi Lahden rakennus- ja ympäristölupalaakunta määräsi päätöksellään 09.04.2019 § 30 kiinteistön RN:o [REDACTED] asukkaan liittämään asuinkiinteistönsä järjestettyyn jätteenkuljetukseen seka- ja energiajätteen osalta 15.5.2019 mennessä (päävelvoite). Laakunta asetti päävelvoitteen tehosteeksi kiinteistön asukkaalle juoksevan uhkasakon, jonka kiinteänä peruseränä oli viisisataa (500) euroa, mikäli kiinteistöä ei ole liitetty järjestettyyn jätteenkuljetukseen 15.5.2019 mennessä. Uhkasakon lisäeräksi laakunta asetti sata (100) euroa jokaiselta alkavalta kuukaudelta velvoitteen laiminlyönnin jatkuessa asetetun määräajan jälkeen.

Kiinteistön asukas ei laakunnan määräyksestä ja asetetusta uhkasakosta huolimatta liittänyt asuinkiinteistöään järjestettyyn jätteenkuljetukseen seka- eikä energiajätteen osalta. Tämän vuoksi rakennus- ja ympäristölupalaakunta tuomitsi päätöksellään 04.02.2020 § 9 maksettavaksi asetetun uhkasakon peruserän (500 euroa) ja kahdeksan lisäerää (yhteensä 800 euroa) ajalta 15.5.2019 – 10.1.2020.

Lahden ympäristöpalvelut tarkisti jätteenkuljetusyhtyksiltä kesäkuussa 2020, onko kiinteistö liittynyt järjestettyyn jätteenkuljetukseen energia- ja sekajätteen osalta. Jätteenkuljetusyhtyksiltä saadun tiedon mukaan kiinteistö ei edelleenkään ollut liittynyt järjestettyyn jätteenkuljetukseen. Koska määräystä ei ollut noudatettu, Lahden ympäristöpalvelut laittoi vireille asetetun uhkasakon lisäerien tuomitsemista koskevan kuulemisen. Kiinteistön asukkaan kuuleminen suoritettiin Lahden kaupungin verkkosivuilla 11.11. – 3.12.2020 nähtävillä olleen yleistiedoksiannon avulla.

Lahden ympäristöpalvelut sai Lahdessa toimivilta jätteenkuljetusyrityksiltä 6. – 7.4.2021 tiedon, ettei kiinteistö edelleenkään ollut liittynyt järjestettyyn jätteenkuljetukseen sekä- eikä energiajätteen osalta. Päijät-Hämeen jätelaakunnalta 9.4.2021 saadun tiedon mukaan kiinteistö ei myöskään ole mukana missään jätelaakunnalle kimppailmoituslomakkeella ilmoitetussa ja jätelaakunnan hyväksymässä jätekimpassa. Tämän vuoksi rakennus- ja ympäristölupalaakunnalle esitetään asetetun uhkasakon lisäerien tuomitsemista ajalta 1.2.2020 – 9.4.2021.

Kuuleminen

Rakennus- ja ympäristölupalaakunta on varannut kiinteistön asukkaalle 1.7.2020 päivätyssä saantitodistuskirjeessä tilaisuuden kirjallisen selityksen antamiseen kiinteistöittäisen jätteenkuljetuksen järjestämisvelvoitetta ja juoksevan uhkasakon lisäerien tuomitsemista koskien. Kiinteistön asukas ei noutanut saantitodistuskirjettä. Tämän jälkeen kuulemiskirje yritettiin toimittaa kiinteistön asukkaalle haastemiehen kautta, mutta haastemies ei tavoittanut kiinteistön asukasta. Tämän vuoksi kuuleminen suoritettiin Lahden kaupungin verkkosivuilla 11.11. – 3.12.2020 nähtävillä olleen yleistiedoksiannon avulla. Kuulemiskirje toimitettiin haastemiehen kautta. Kirjallinen selvitys tuli toimittaa 21 vuorokauden kuluessa yleistiedoksiannon tiedoksisaannista osoitteeseen Lahden ympäristöpalvelut, Askonkatu 2, 15100 Lahti tai sähköpostitse osoitteeseen ymparistopalvelut@lahti.fi.

Kiinteistön asukas ei toimittanut kuulemisen johdosta selvitystä.

Päätöksen perustelut

Jätelain (646/2011) 28 §:n 1 momentin mukaan jätteen haltijan on järjestettävä jätehuolto, jos jätelain 4, 5 tai 6 luvussa ei toisin säädetä. Jätelain 28 §:n 2 momentin mukaan kiinteistön haltijan on järjestettävä jätehuolto, jos jätteen haltija ei huolehdi velvollisuudestaan tai tätä ei tavoiteta ja jos kiinteistön haltija on sallinut jätettä tuottavan toiminnan kiinteistöllä tai jätteen tuomisen kiinteistölle.

Jätelain 40 §:n mukaan kiinteistön haltijan on järjestettävä vastaanottopaikka kiinteistöittäiseen jätteenkuljetukseen kuuluvan jätteen keräystä varten.

Jätelain 41 §:n kiinteistön haltijan tai muun jätteen haltijan on luovutettava jätelain 32 §:n mukaisesti kunnan vastuulle kuuluva jäte alueella järjestettyyn kiinteistöittäiseen jätteenkuljetukseen tai kunnan järjestämään alueelliseen vastaanottopaikkaan. Vakituksessa ja vapaa-ajan asumisessa syntyvä jäte kuuluu jätelain 32 §:n mukaisesti kunnan vastuulle.

Päijät-Hämeen jätelaakunnan alueen jätehuoltomääräysten (11.6.2020 § 13) 4 §:n mukaan vakituisten ja vapaa-ajan asumisen kiinteistöjen haltijan on luovutettava jäte kunnan jätehuoltojärjestelmään.

Jätehuoltomääräysten 5 §:n 5 momentin mukaan Lahden kaupungissa on edelleen käytössä kiinteistön haltijan järjestämä jätteenkuljetus, jossa kiinteistön haltija sopii kiinteistökohtaisen jäteastian tyhjennyksestä ottamalla yhteyttä jätteenkuljetusyritykseen, joka on hyväksytty ELY-keskuksen ylläpitämään jätehuoltorekisteriin. Sovittuaan jätteen kuljetuksesta kiinteistön haltijan tulee järjestää kiinteistölle jätteiden keräyspaikka sekä hankkia siihen tarvittavat jäteastiat.

Jätehuoltomääräysten 10 §:n mukaan energia- ja sekajätteen

erilliskeräysvelvoite koskee kaikkia asuinkiinteistöjä Lahdessa.

Jätehuoltomääräysten 15 §:n ja 16 §:n mukaan jätteiden hävittäminen polttamalla ja hautaamalla maahan on kielletty.

Jätelain 126 §:n 1 momentin mukaan valvontaviranomainen voi:

- 1) kieltää sitä, joka rikkoo tätä lakia taikka sen nojalla annettua asetusta tai määräystä taikka jätteesiirtoasetusta taikka elohopea-asetusta tai sen nojalla annettua säännöstä, jatkamasta tai toistamasta säännösten vastaista menettelyä tai määrätä asianomaisen täyttämään muulla tavoin velvollisuutensa; (24.8.2018/757)
- 2) määrätä 1 kohdassa tarkoitettulla tavalla menetellyt palauttamaan ympäristö ennalleen tai poistamaan rikkomuksesta aiheutunut haitta;
- 3) määrätä jätettä tai tuotetta koskevista väliaikaisista toimista, kuten jätteen tai tuotteen asianmukaisesta varastoinnista tai säilyttämisestä, jätekuorman purkamisen kieltämisestä, jätteen palauttamisesta alkuperäiseen paikkaan tai muista vastaavista toimista, jotka ovat tarpeen 1 kohdassa tarkoitettussa tilanteessa.

Jätelain 129 §:n 1 momentin mukaan valvontaviranomaisen on tehostettava, jollei se ole ilmeisen tarpeetonta, tämän lain nojalla antamaansa kieltoa tai määräystä uhkasakolla tai uhallä. että tekemättä jätetty toimenpide teetetään laiminlyöjän kustannuksella tai toiminta keskeytetään tai kielletään.

Uhkasakkolain 7 §:n 1 momentin mukaan uhkasakko voidaan kohdistaa vain sellaiseen asianosaiseen, jolla on oikeudellinen ja tosiasiallinen

mahdollisuus noudattaa päävelvoitetta.

Uhkasakkolain 8 §:n mukaan uhkasakon suuruutta harkittaessa on otettava huomioon päävelvoitteen laatu ja laajuus, velvoitetun maksukyky ja muut asiaan vaikuttavat seikat.

Uhkasakkolain 10 §:n 1 momentin mukaan uhkasakon asettanut viranomainen voi tuomita uhkasakon maksettavaksi, jos päävelvoitetta ei ole noudatettu eikä noudattamatta jättämiseen ole pätevää syytä. Edellytyksenä uhkasakon tuomitsemiselle maksettavaksi on, että uhkasakon asettamista koskeva päätös on lainvoimainen, jollei päätöstä ole säädetty tai määrätty noudatettavaksi muutoksenhausta huolimatta.

Uhkasakkolain 10 §:n 2 momentin mukaan uhkasakon lisäeristä voidaan kerralla tuomita maksettavaksi enintään kolme kertaa peruserän suuruinen summa. Tämän ylittävältä osalta lisäerät raukeavat niiltä uhkasakkojaksoilta, jotka ovat alkaneet ennen kuin päätös uhkasakon tuomitsemisesta tehdään. Uhkasakon asettamispäätöksessä määrätty peruserä oli 500 euroa, joten lisäeristä voidaan tuomita kerralla maksettavaksi enintään 1 500 euroa.

Kiinteistön vakituinen asukas ei ole kehotuksista eikä rakennus- ja ympäristölupalaakunnan määräyksestä huolimatta liittynyt järjestettyyn jätteenkuljetukseen, minkä vuoksi lautakunta määrää uhkasakon lisäerät maksettavaksi. Lahden ympäristöpalvelut on tarkistanut Lahden perusrekisteristä 26.4.2021, että [REDACTED] vakinainen osoite on edelleen [REDACTED]. Maksuunpantava juokseva uhkasakko koostuu 1.2.2020 – 11.4.2021 väliseltä ajalta kertyneistä 15:stä lisäerästä (100 euroa / jokainen alkava kuukausi). Näin ollen lisäeristä kertyy yhteensä

15 x 100 euroa, eli nyt maksuunpantava uhkasakko on yhteensä tuhat viisisataa (1 500) euroa.

Uhkasakon tuomitseminen ei vaikuta sakkosumman kertymiseen, mikäli laiminlyönti edelleen jatkuu. Tästä syystä Lahden rakennus- ja ympäristölupalautakunnan uhan asettamispäätöksessä oleva määräys on edelleen voimassa ja samoin määräyksen tehosteeksi asetettu juokseva uhkasakko. Mahdolliset myöhemmät lisäerät voidaan tuomita maksettavaksi erikseen.

Päätöksen täytäntöönpano

Tätä päätöstä on noudatettava mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta. Muutoksenhakutuomioistuin voi kieltää päätöksen täytäntöönpanon.

Sovelletut oikeusohjeet

Jätelaki (646/2011): 13 §, 20 §, 24 §, 28 §, 32 §, 35 §, 37 §, 40 §, 41 §, 126 § ja 129 §

Päijät-Hämeen jätelautakunnan alueen jätehuoltomääräykset (11.6.2020 § 13): 4 §, 5 §, 10 §, 15 § ja 16 §

Hallintolaki (434/2003): 32 – 34 §, 36 ja 60 §

Uhkasakkolaki (1113/1990): 7 §, 8 §, 10 § ja 22 – 24 §

Muutoksenhaku

Hallintovalitus

Toimenpiteet

Ote + tilisiirtolomake uhkasakon maksamista varten:

Kiinteistön asukas [REDACTED], todisteellinen
tiedoksianto saantitodistuksin

Lainvoimainen ote + sakkoluettelo: Oikeusrekisterikeskus